

Stand by
- America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice
to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 114.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY OCTOBER 1st. 1919.

LETO XXII. — VOL. XXII.

\$268.000 dovoljenih za amerikanizacijo.

V Clevelandu je stotine Slovencev, ki so že pred 5. 6. ali celo pred enim letom vložili prošnjo za državljanstvo, toda so danes na istem mestu kot tedaj, ko je bila prošnja vložena. Ko smo poizvedovali za vzroke tega počasnega delovanja, so nam rekli, da vladni oddelki za državljanstvo nimajo denarja, dovoljenega od kongresa, da bi najeli več moči v urade, kjer se dobiva državljanstvo. Radi tega se je naše uredništvo obrnilo na kongres, in naslovilo na kongresmana Hon. Charles A. Mooney, sledeče pismo, da se prebere v konkresu in ki naj osvetli razmere:

"Ameriška Domovina. Cleveland, Ohio, 26. julija, 1919. Hon. Charles A. Mooney, Washington D. C.

Čenjeni g. Mooney: Rad bi obrnil vašo pozornost na način, kako se dela v Clevelandu današnje čase amerikanizacija. Stvar postaja nezgodna za učitelje. Jaz sem imel tekem zadnjih mesecev približno 600 učencev v šoli. Bil je to največji razred te vrste v Ameriki. Rojčki so obiskovali prav redno šolo in so jako točno naučili ne samo potrebnih stvari o ustavi in postavah Zjedinenih držav, ampak naučili so se tudi nekaj ameriške zgodovine, zemljepisja ter splošnih navad in običajev Amerikancev. Njih vzgoja v stari domovini je bila skrajno zanemarjena, in mnogo njih komaj podpisuje svoje ime, toda videli bi jih danes, kako točno odgovorjajo na vprašanja kakor: Kaj je Monroe doktrina. Kje in kdaj je bila ustanovljena prva stalna naselbina v Zjedinenih državah. Kaj je takozvani "stamp act", kdo je našel par in druga moderna sredstva za napredek. Kako se imenuje predsednik najvišje sodnje v Zjed. državah? Kaj se zgodi, če predsednik prepove kako postav? Koliko mora biti državljan star, da postane lahko kongresnik? Imenuje imena prvotnih trinajst držav. Kdo je bil zvoljen predsednikom, ko je bil Lincoln umorjen? itd. Da ima ta pouk uspeh, morate imeti potrpežljivost in dobro voljo z učenci, ki so jako hvaležni, če vidijo, da se kdo zanima za nje. Toda zdi se mi, da ameriška vlada ne doprinese svojega deleža, da bi amerikanizirala tuje. Težje je danes postati ameriški državljan kot priti z zrakoplovom v Evropo preko morja. Naj vam dam nekaj vzgledov, katere prakticirajo danes v Clevelandu: Glasom postavne mora tujec postati državljan 90 dni potem, ko je vložil prošnjo za državljanstvo. Vsi oni, ki so prišli v Ameriko po 29. juniju, 1906, morajo najprej pisati v Washington za certifikat svojega dohoda v to zemljo. Toda državljanski urad v Washingtonu ima navado pridržati take prošnje za 6 ali 7 mesecev, mesto da bi odgovoril v enem tednu. Iz naše šole je skoro 400 učencev, ki so poslali svoje prošnje v februarju ali marcu pa še danes čakajo na odgovor. Tu je en vzgled:

Januarja leta 1919 je poslal neki John Jenič prošnjo za certifikat, in ker ni dobil nobenega odgovora do 22. aprila, 1919, sem pisal v njegovem imenu na drugi strani:

Kompanije namera- vajo odpreti tovarne

Unijski voditelji obžalujejo, da je moralo priti do tega, toda ker bi odprti za tovarne delavsko stvar poslabšala, je bilo potrebno nekaj ukreniti. Unija voznikov se je izjavila, da odsedaj naprej ne bo več vozila živeža in drugega potrebnega materiala v tovarne, ki obratujejo s skebi. Kot se čuje, so štrajkarji na seji sklenili, da se ne povrnejo prej na delo kot da so vse njih zahteve spolnjene. Štrajkarji so sicer pripravljene vsak trenutek za dogovore s kompanijami, toda kompanija mora priznati unijo.

Iz mnogih krajev se poroča, da se delavci vračajo na delo, toda ker to unijski delavci zanikajo, je trditve očitno le trik kompanistov, ki bi radi premotili štrajkarje, da se vnejo na delo pod stari pogoji.

V Pittsburgu trdijo obe stranki, delavska in podjetniška, da so napredovali. Kompanije so tudi naznanile, da kdor se ne vrne na delo do 1. oktobra, da bo črtan kot uslužbenec. Toda ker v tovarnah nikogar ni, bodo morale kompanije črtati vse delavce. Nasprotno pa poroča unija, da je ta teden že 35.000 delavcev več na štrajku kot pa koncem preteklega tedna. Posebno v Pennsylvaniji, kjer se je prve dneve štrajka na mnogih krajih delalo, je tisoče delavcev zapustilo delo.

Iz Claritona Pa. se poroča, da so tam tri tovarne zopet odprli, toda unija naznanja, da je zaposljenih le nekaj skebov.

Iz Cantona, O. se poroča, da so delavci prvotno glasovali, da se vrnejo na delo, toda v terek so prenehali z delom in stopili v unijo.

V petek pride v Pittsburg senatni odbor, ki bo preiskal natančno vse zahteve delavcev in delodajalcev. Skoro gotovo je, da štrajk ne bo prej poravnat kot po 6. oktobru, ko se snide splošna konferenca delavcev in delodajalcev v Washingtonu.

Iz Washingtona se poroča, da je dobila vlada nasvet, naj vsa mesta, kjer imajo ulične železnice, upeljejo prosto vožnjo na cestni železnici. Trdi se, da kakor morajo imeti lastniki visokih hiš elevatorje, da vozijo ljudi gori in dol, tako bi moralo imeti vsako mesto prosto vožnjo po cestni železnici. Blagor nam, kaj nas še čakajo!

James Burke, ki je v Arcađi pretečen teden odnesel za \$3000 zlatnine in na begu ustrelil in nevarno ranil nekoga detektiva, je prišel pod \$7000 varščine.

Valentin Kristof, 1720 E. 41st St. je udaril svojo ženo, da je imela vse črno oko. Sodnik Silbert ga je dal toliko časa zapreti, da se oko ženske popolnoma pozdravi.

Nevrjetno predrzna tatvina se je zvršila v terek o polodne v zlatarski trgovini Central Jewelry Co. 9706 Cedar ave. Trije zakrinkani roparji, fino občečeni so prišli v trgovino in zahtevali od sina lastnika trgovine, ki je bil sam navzoč v trgovini, da jim sam poveže nekaj prstanov. Ko se obrne, mu zakličejo roparji "Hands up!" nakar ga podro na tla in zvežejo. Po tem so roparji spraznili skoro vso trgovino in odnesli za nad \$10.000 blaga.

Pošiljatev hrane in živeža v Jugoslavijo absolutno garantirana

Naznanili smo pred dobrim tednom, da je sedaj zopet prilika dana Jugoslovancem po celi Ameriki za pošiljanje blaga v staro domovino. Od onega časa pa do danes so se uredile vse potrebne stvari, in danes imamo garancijo parobrodne družbe, in kar je še več vredno, garancijo Zjedinenih držav, da se bo pošiljatev pod protekcijo vlade točno zvršila in da dobi vsak v stari domovini, kar gre njemu.

Če bi rojaki vedeli koliko težav in potov je potrebno, predno se to doseže, tedaj bi pač vsakdo izmed vas, ki živite tukaj in ne trpi pomanjkanja, z največjim veseljem se polotil te prilike, ki se mu nudi. Kajti prvič so vam vsa druga pota zaprta, da pošljete kaj svojim dragim, drugič se enaka pošiljatev ne bo več priredila. To je druga in zadnja zveza Jugoslovanskih Zen in Deklet ter Slovenska Narodna Zveza. Zatorej je najbolj važno, da to poveste vsem, ki so v dvomu ali ki odlašajo na pozneje. Sedaj je prilika, in priliko morate uporabiti, da se ne bode zopet kesali, kakor se danes kesajo tisoče in tisoče rojakov širom Amerike, ki so pri prvi pošiljavi poslali zlobne glasove onih, ki so se norčevali iz dobrosrčnosti rojakov. Da bi čitali vse one tisoče pism, ki jih dobivajo rojaki iz stare domovine, v katerih stariši, lačne žene in sestradani otroci mlo in grenko očitajo "Amerikancem", zakaj so jih pozabili, zakaj niso poslali kakor so drugi. Pri tem samariškanskem delu bi moral sodelovati sleherni rojak, te ali one stranke, tega ali onega prepričanja, ker velika misel voditeljica je, da so naši sorodniki in bratje POTREBNI in mi imamo sredstva in priliko, da jim pomagamo.

Posebni odbor, ki je bil zvoljen na narodnem sestanku, je imel pretečeni ponedeljek ponovno sejo, pri kateri so se določile podrobnosti pošiljanja. Odredbe za pošiljanje so sledeče in se jih bo strogo držalo, brez ozira na posledice posameznikom. Vlada nam je priporočila največji red, ker le potem imamo uspeh. Najbolj važne določbe, ki so sedaj sprejete glede pošiljanja so:

Postnina od funta znaša 17 centov za vse one, ki stanujejo v Clevelandu in okolici, a postnina od funta za one, ki pošljejo zaboje iz katerekoli naselbine po Ameriki, je 16 centov od funta, vendar morajo slednji na svoje stroške poslati zaboj v New York v skladišče, katerega naslov se pravčasno vsem naznani. Torej, naselbine izven Clevelanda pošljejo zaboje, katere so napolnili, v New York. Kadar odajo zaboje na ekspresnem uradu v svojem mestu, morajo zahtevati duplikat in triplikat od pošiljatelja, oziroma od takozvanega "bil of landing". Duplikat ohranijo sami, a triplikat morajo pod vsakim pogojem poslati na glavni urad v Cleveland, in sicer na: Frank Hudovernik, 1052 E. 62nd St. Cleveland, O. To je skrajno važno, prvič, da glavni urad ve, da je bil zaboj odposlan v New York in pre-

vzame odgovornost za njega, drugič, ker je na triplikat označeno od ekspresne družbe, koliko funtov tehta dotični zaboj. Za vsak funt se mora poleg triplikata poslati na glavni uradu v Cleveland 16 c. postnina od vsakega funta od vseh onih, ki so zunaj Clevelanda. Stroške za skladišče v New Yorku in prevažanje iz skladišča na parnik, prevzame glavni urad, a stroške za pošiljatev v New York morajo stranke izven Clevelanda same plačati.

Natančna pojasnila vsem onim, ki hočejo poslati izven Clevelanda zaboje v staro domovino, dopišlje glavni urad v nekaj dnevih na naselbinske zastopnike, a poleg tega bo priobčeno v vseh slovenskih listih v Ameriki, katerim je kaj mar za to.

Nekaj glede postnine: Glavni urad je dobil izvanredno ugodno ceno za pošiljatev, namreč plača glavni urad od New Yorka do Trsta 10c. od funta. Poleg tega pa znaša en cent od funta zavarovalnina zoper poškodovanje, zgubo na morju ali v skladišču. Nadaljni cent znaša vožnja po železnici do New Yorka (iz Clevelanda) ter zopet en cent za nastale stroške. Kar ostane v blagajni od postnine, se uporabi kot rezervni fond za slučajne izdatke ter povračilo onim, katerih zaboji bi se mogoče zgubili ali sicer poškodovali ter pokradli v času in kraju, katerega ne krije zavarovalna družba. Od prve pošiljave so rojaki Sittar, Predovich in Mladineo izplačali vsem strankam v stari domovini odškodnino. A kar preostaja denarja, se bo nakupilo blaga ter ga poslalo na one občine, iz katerih je največ rojakov v Ameriki, Omenimo pa, da pridejo vsi računi od časa do časa v javnost do zadnjega centa, tako da bo vsakomur popolnoma jasno, kako se je poslovalo z denarjem. Opomniti je treba, da je pri prvi pošiljavi Jugoslovanska vlada plačala prevoz preko morja, dočim moramo pri tej pošiljavi sami plačati deset centov od funta samo preko morja. Jugoslovanska vlada nam le iz prijaznosti garantira prost uvoz in prosto vožnjo po jugoslovanskih železnicah. Raditega znaša sedanja pošiljatev 2 centa več od funta kot prva, toda tudi to je najnižja cena, ki se more sploh dobiti, če hočete imeti garantirano.

Toliko glede postnine. Nadalje se je sklenilo, in to je jako važno ter si zapomnite: Naročila za zaboje se bodeja sprejemala nepreklon samo do 10. oktobra do 8. ure zvečer. Po tem dnevu ne bo mogel nihče več zaboja dobiti, kajti odlašati ne moremo več, če hočemo pošiljatev za novo leto spraviti domov. Torej, pomnite, kišete se naročajo nepreklon samo do 10. oktobra.

Naročite jih pri sledečih: V Clevelandu pri Rud. Perdan, 6024 St. Clair ave. Anton Anžlovar, 6202 St. Clair ave. Frank Hudovernik, 1052 E. 62nd St. Josip Stampfel, 6129 St. Clair ave. V Newburgu: Jakob Jančar, 3600 E. 81st St. v Collinwoodu Mr. Anton Mervar, 15218

Holmes ave. Ti so opravičeni sprejemati naročila za kišete in sprejemati denar, katerega oddajo na glavni urad.

Da se pošiljatev pospeši, ne bodemo čakali, dokler bodejo vse bokse naročene, ampak se bo jih naročilo vsak dan sproti, kolikor pride naročila od ljudi. Prvo naročilo kišete je že odposlano v tovarno, in sicer 94 manjših in 36 velikih. Kakor hitro bodejo zaboji gotovi, se naznani v časopisju, da pridejo dotični pa nje.

Napolnjeni zaboji se bodejo sprejemali od ponedeljka, 27. oktobra pa vstevši do sobote 4. novembra. Torej je dana prilika cel teden. Ves ta teden bodejo delavci in delavke pomagali rojakom tihati zaboje, pisati naslove in ukreniti vse drugo, kar je potrebno. Zaboji se bodo sprejemali na dveh prostorih: Na 6104 St. Clair ave. v ozadju Sakserjevoga urada, kjer je primeren in velik prostor, in v prostorih bivše Schwalbove gostilne, 6131 St. Clair ave. Kamor bo kdo hotel pripeljati, mu je na prosto dano. Po strežen bo povsod dobro. Rojaki v Collinwoodu in Newburgu dobijo posebno določila.

Parnik odpove iz New Yorka enkrat med 15. in 25. novembrom. Natančni dan se v kratkem naznani. Vse pošiljatev izven Clevelanda morajo biti v New Yorku najkasneje do 15. novembra, ker sicer se pod nobenim pogojem ne vzame na parnik. Zato pa mora vsakdo izven Clevelanda pozvedeti na pošlaj, kjer izroči zaboj, ali mu garantirajo, da pride zaboj pravčasno v New York. Ne pošiljajte po "frohtu" ampak po expresu, da bode te sigurni.

Nesme se poslati nobenih steklenih ali porcelanastih stvari, nobene hrane, ki se lahko pokvari, nobenih užgalic in stvari, ki se vnamejo. Pošiljatev bodejo pregledane od uradnikov in če se najde kaj enakega, se pošiljatev zavrne. Pošljite pred vsem obleko, vrhnjo in spodnjo, blago za obleke, perilo, čevlje, sladkor, (moke ne svetujemo), riž, mlo, sukanec (cvrni), igle, itd. To so najbolj potrebni predmeti.

Zaboji imajo sledečo mero: Veliki 36x24x24, manjši 36x24x12. Noben zaboj, ki ima kako drugo obsežnost se ne bo sprejel. Kdor ga hoče narediti, ga lahko, toda mora biti natančno te mere, iste debelosti, okovan z železom ter preskrbljen z nepremočljivim papirjem, sicer se ne bo vzel. Najbolje pa je, seveda, naročite zaboje na uradnih prostorih.

Rojaki, pokažite se sedaj, ko ste prepričani, da je vse v redu, da ste možje ne mestu, ki hočete pomagati. Preberite pisma, ki ste jih prejeli iz domovine in vedeli bode, kaj vam je narediti. Vsa pošiljatev je absolutno varna in garantirana in pod posebnim pismom ameriške vlade in garantirana tudi v slučaju, da zbruhne vojna med Italijani in Jugoslovanci. Zaboji pridejo domov pošteno. Pazite na vsak list, ki izide, kajti v vsakem listu bode-

Jugoslovanska armada ne mobilizira

Rim, 30. septembra. V razgovoru med francoskim poveljnikom v Reki in med brigantom d'Annunzio, se je slednji izjavil, da vlada vojni položaj med Jugoslovanci in Italijani. D'Annunzio je zapovedal, da se prekine vsa telegrafska zveza med Zagrebom in Reko. To se je zgodilo kljub protestu od strani francoskega poveljnika.

Brzojavka iz Berne, Švica, naznanja, da je srbska vlada hotela napovedati vojno Italiji, toda se je v zadnjem trenutku premislila, in sicer na nasvet srbskega generalnega štaba. Generalni štab je mnenja, da ima Jugoslavija trenutno preveč nasprotnikov, da Rumunci grozijo na meji, Bulgari niso pomirjeni, na severu čakajo Nemci komaj trenutka, da planejo nad Jugoslovane, dočim je tudi Italija pripravljena.

V Splitu je prišlo do ponovnih napadov med Italijani in Jugoslovanci. Ameriški vojniki stražijo mesto. Laška vlada je razpustila parlament in razpisala nove volitve, ki se vršijo 16. nov. Od teh volitev bo odvisna vojna med Lahi in Jugoslovanci.

Kot se čuje, nameravajo kompanije v Clevelandu in drugod zopet odpreti tovarne in začeti poslovati s skebi. Unijski voditelji so sklenili, da v tem slučaju postavijo pikete pred tovarne, da pregovorijo skebe, naj ne poslabšajo delavskega položaja.

Močni tatovi so oni, ki so v terek zjutraj udrli v saloon Wm. Brodja, na 1655 E. 55th St. in odpeljali na avtomobilu 600 funtov teško blagajno, katero so nedaleč od prizorišča tatvine razbili in odnesli \$600.

Plinove svetilke v parkih in na ulicah nameravajo nadomestiti z električnimi, ker bo zmanjkovalo plina po zimni.

Volivni urad mesta Clevelanda je odločil, da C. E. Ruthenberg ne sme biti kandidat za župana letošnjo jesen, prvič ker je dobil pre malo podpisov za kandidature, drugič, ker je bil obsojen zločina proti Zjed. državam in kot tak je nesposoben opravljati županske posle. Tudi A. L. Hitchcock, socialistični kandidat za šolski odbor je bil izvržen iz volivne liste, ker je bil obsojen zločina proti Zjed. državam.

Na pravega je naletel mesar Peter Kurte na 82. cesti. V njegovo prodajalno je prišel mestni nadzornik tehnični in nekaj kupil, toda doma je pronašel, da mu je mesar računal cel funt, toda manjkalo je dve unči do funta. Tržni nadzornik je dal mesarja aretirati, in kaznovan je bil z \$10.

Pretekli teden je bilo v Clevelandu pokradenega za \$15.000 žganja.

Jo gotova pojasnila. Držite se navodil, vse bo šlo lepo, in slovenska dežela bo zopet odmevala radosti in hvaležnih solz sirotic in revic, katerim se približuje ostra zima, ne da bi vedeli kako naj si pomagajo. Na delo, rojaki, dajte, da pošljemo iz Clevelanda vsaj 2000 zabojev. Po tem se bo vedelo, da se narod zaveda dolžnosti napram največjim siromakom sveta!

Nova blokada upeljana proti Nemcem

Pariz, 30. okt. Zavezniki so odredili, da se začne nova blokada napram Nemcem, ki se začne spolnovati danes, če Nemčija nemudoma ne po tegne svojih čet iz Baltiške province, kjer vodi nemški general von der Goltz strahovlado. Nobena hrana ne bo smela v Nemčijo, kakor hitro se začne blokada spolnovati. Kot se poroča, je nemška vlada odpoklicala generala von Goltza.

Washington, 30. sept. Tu vlada veliko vznemirjenje, ker so dospela poročila, da je kozaki general Kamnikov dal bičati dva ameriška vojaka, katere so kozaki ujeli. Ameriška vlada zahteva, da se kozaki general javno kaznuje.

REPUBLIKANCI PRIZNAJO PORAZ.

Washington, 30. sept. Voditelji republikanskih senatorjev deloma priznavajo, da je bil ves njih boj proti Wilsonu in mirovni pogodbi zaman. Stranka, ki zagovarja mirovno pogodbo tako kot je, ima večino in pričakuje se, da bo mirovna pogodba sprejeta brez vsake spremembe.

WILSON JE BOLJŠI

Washington, 30. sept. Predsednik Wilson se počuti nekoliko boljše, vendar je njegov zdravnik mu prepovedal vsako delo in vsak pogovor z uradniki.

TUDI V BERLINU JE ŠTRAJK.

90.000 jeklarskih delavcev je na štrajku v Berlinu.

SLOVENSKIM DRŽAVLJANOM V PRIJAZNO NAZNANILLO.

Spodaj podpisani slovenski odvetnik uljudno naznanja slovenskim državljanom, da sem se odločil, da ne prevzamem kandidature za councilmana 23. varde. Veliki napori, ki so združeni s političnim bojem kakor tudi obili posli v moji odvetniški praksi mi ne dovolijo časa, da bi posvetil svoje skromne moči političnim bojem. Mnogo rojakov mi je svetovalo, da se posvetim z vso močjo odvetništvu, kjer je treba v mnogih slučajih pomagati rojakom. Pričakujem pa, da bodejo slovenski državljanji pri prihodnjih volitvah v 23. vardi nastopili kot en moč in volili ameriškega državljanja slovenske krvi, ki bo zastopal korist in napredek 23. varde.

Toliko v naznanilo vsem mojim prijateljem in znancem, ki so mi vselej radi pomagali in me podpirali.

JOHN L. MIHELICH, I. R. slovenski odvetnik.

Državna gimnazija v Ptujlu bo s prihodnjim šolskim letom v vseh razredih slovenska.

Prvo slovensko kavarno v Ptujlu so otvorili 9. avg.

Zaplemba sladkorja. V Osijeku je mestno županstvo izvedlo rekvizicijo sladkorja v osješki sladkornici. Vsega skupaj je zaplenilo 17.000 kg sladkorja.

V Clevelandu je dospel učeni profesor Clinton H. Howard, ki pravi, da je vsakdo izdajalec, ki pije vino ali pivo, namreč izdajalec napram Zjedinenim državam. Clinton pravi, da je dober kristijan in radovedni smo, če tudi Krista prištevamo izdajalcem, ker je bil na ženitnici in naredil vino. Fanatizem nekaterih v resnici ne pozna nobenih mej.

Mr. Anton Zornik iz Herminie, Pa. delegat JRZ je daroval za SNDom svoto \$3. Hvala zavednemu rojaku.

Jos. Glavan na 1245 E. 60. St. je dobil v preteklem četrstega sina. Častitavo.

V petek se vrli veča do 22. Soboti ob 8. zvečer v preteklem Dama.

"AMERISKA DOMOVINA" (AMERICAN HOME)

NAROCNINA:
 Za Ameriko - \$3.00
 Za Evropo - \$4.00
 Za Cleveland po pošti - \$4.00
 Posamezna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
 819 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189
 JAMES DEBEVEC, Publisher LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
 Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 114. Wed. Oct. 1, 1919

"Americans all"

Osemindvajset ameriških vojakov je dospelo v Cleveland, da dokažejo, da je vojna iz vojakov naredila prave Amerikane, brez ozira, katere narodnosti je bil dotični pred vojno. Izmed teh osemindvajset vojakov nihče ni mogel še pred nekaj meseci govoriti angleško. Ti vojaki so bili rojeni v štirinajst različnih državah in so govorili v štirinajst različnih jezikih. Nekaj mesecev potem, ko so se vežbali v vojaškem taborišču, so že dobro razumeli angleščino in pridobili mnogo drugega znanja. V kratkem postanejo državljani.

Teh osemindvajset vojakov je živ dokaz, da Amerika ima močosti združiti vse narode. Sistem kot ga ima Amerika ne prevladuje nikjer drugje. Prav nobene sile ne opazimo v tem sistemu, pač pa se vrši vse tako naravno in priprosto, da se človek mahoma prime teh idej in skuša po njih živeti.

V tem oziru je ameriška armada marsikaj naredila. Fantje, sprva nezadovoljni, so kmalu spoznali kako veliko priliko imajo naučiti se nekaj, česar bi se v privatnem življenju nikdar ne naučili. In danes so Ameriki popolnoma udani. Vsakdo se je otresel bivšega kraljevega podaništva ter je začel samostojno misliti. Ni je dežele na svetu, kjer bi se to tako lahko zgodilo kot v ameriški armadi, pa kljub temu ni poznala ameriška armadna organizacija nikdar nobene mešanice, bila je najbolj disciplinirana armada celega sveta. Ker so se ljudje vseh narodov, zbrani v ameriški armadi zavedali, da imajo nekaj skupnega v Ameriki, da ne šteje posameznik nič, pa veliki princip ameriške demokracije, enakosti in svobode. To je tista privlačna moč, ki vleče zastopnike in pripadnike vseh narodov k Ameriki.

Cudoviti uspeh amerikaniziranja obstoji v tem, ker se nikogar ne sili. Nasprotno, ameriške oblasti vselej spoštujejo materinski jezik tega in onega naroda, da celo svetujejo, da se nihče ne sme odpovedati svojemu jeziku, kateri naj bo slehernemu svet. Poleg svojega materinskega jezika pa naj vsakdo prizadeva, da dobro razume jezik te dežele. In spolnil bo svojo ameriško dolžnost... V Ameriki imajo lahko sto različnih narodov po rojstvu, toda po mišljenju in dejanjih je en sam narod — ameriški narod, ki združuje vse.

Prizadevajmo si tudi mi, da smo Amerikanci v srcu in mišljenju, po plemenitosti in dejanju. Bodimo "Americans All"

Ena izmed glavnih nalog, katero naj reši sedaj zborujoča konvencija Rep. Združenja, je, da se da nagrada onim rojakom, ki so v senatu zatajili Trst in druge jugoslovanske pokrajine v Istri. Mi mislimo, da je pravilno, da je vsak človek vreden, da se ga plača po njegovih delih.

"Bratje in sestre! Kravpi vojni ples, ki je besnel s tako strašno furijo po vseh evropskih zemljah, je pretresel svet v vseh njegovih tečajih. Potresla (samo malo) se je častljiva Evropa, (častljiva zato, ker je tam toliko kraljev), zamajala se je Azija, (zato ker tam še niso prohibicije upejvali), zibelka dlovestva, (ker otroci to pišejo), zajecala je Indija, (sirota), dežela čudes in misterije; ta strašni katastrofalni potres ni prizanesel niti Afriki, Avstraliji, Ameriki... in rodilo se je Rep. Združenje. (Iz opisa k pozdravu delegatov iz tukajšnje raglje.)

In zopet je pisano: Imperialistični Italijani so pričeli (ha, kaj šele zdaj to veste) stezati svoje roke po naši lepi, pristno slovenski zemlji, po Istri, po slovanskem Primorju. Razcepiti hočejo narod, odrezati nam dohod od Jadrana!... Prosimo. kdo je v kongresu javno zagovarjal, da se odreže dohod k Jadrano? Ali ni bila to deputacija Rep. Združenja, ki se je javno in uradno izjavila, da ne mara in ne zahteva Trsta in Primorja? Zakaj slepiti narod s takimi frazami, katerih niti sami ne razumete? Zakaj ste na javnem mestu prodali Trst?

In poleg nesramnosti pišejo tudi smešno, namreč: Naša ameriška vlada pozivlja zastopnike naše organizacije v Washington, da ji dajo potrebna pojasnila... in naše starokrajске časopisje pridobuje izjave naše organizacije... Kolikor besed, toliko laži. Prvič, laž je, da je ameriške vlada pozvala to delegacijo v Washington, ustulila se je sama kot peto kolo. Ha, in nasvete je dajala ta deputacija, namreč, da Jugoslovani ne marajo Trsta, Sicer pa, kakšna "ameriška vlada" je par republikanskih senatorjev! Don't hurry, boys, you are late anyway! Kakšnega pomena so ti nasveti, ko se je svetovalo, da Jugoslovani ne marajo Trsta, naj priča to, da je odboru za zunanju zadevo v senatu že JAKO ZAL, KER JE ZASLIŠAL TE DEPUTACIJE, kajti po tem zaslišanju senatni odbor veliko MANJ RAZUMI VES POLOŽAJ kakor ga je prej.

"To so ogromni uspehi, katerih ni mogoče ogalovaziti, piše lokalna raglja. Sapramiš, kakšni in kje so ti uspehi! Ali je to tudi uspeh, ko prihaja stotine, da tisoče pisem iz stare domovine, v katerih naši siromaki na kolenuh prosijo za podporo in preklinjajo one, ki niso ničesar poslali lačnim, da jih nasitijo, nagim, da jih oblečejo. In ravnoista raglja je pisala, da cunj ne pošiljati v staro domovino, ker tam je vsega v obilici. Zakaj pa se potem borite, če po vaši lastni trditvi imajo ljudje tam vsega dovolj! Eh, he, \$60,000 v blagajni je privlačni magnet, okoli katerega plešejo moderni prodajalci Trsta!

Nadaljevanje iz prve strani.
 \$268.000 za Amerikanizacijo.

govem imenu na komisarja kaj pomeni tako dolgi molk. In odgovor na to pismo, pisano 22. aprila, je prišlo v Cleveland — 25. julija. V pismu pravi komisar za državljanstvo: Prejeli smo vaše pismo, v katerem nas vprašujete za certifikat vašega dohoda v Ameriko. Ker pa nimamo zadostnih moči v našem uradu, vam naznanjamo, da se ne moremo ozirati na vašo prošnjo sedaj, ampak se vam naznani ob gotovem času, kdaj ste prišli v Ameriko." Siromak lahko čaka še eno leto, da mu odgovorijo iz Washingtona.

Tu je še en vzgled kako se dela z državljanstvom v Clevelandu: Nek državljan je zgubil svoj državljanjski papir, kar je naznanil sodniku, kjer je papir dobil. Svetovalji so mu, naj piše na komisarja državljankega urada v Washingtonu po nadaljna pojasnila. Po jako dolgem čakanju je dobil odgovor, v katerem se mu je povedalo, da radi vojne ne izdajajo nobenih duplikatov državljanstva. Ali je to pošteno? Ali je to pravično? Po mojem je bil ta državljan nepostavno oškodovan za svoje državljanjske pravice iz nobenega drugega vzroka kot, ker je zgubil svoje papirje, kar se lahko vsakomur pripeti. Da, on bi lahko šel na sodnijo in sodnijskim potom prisilil državljanjski urad, da mu izročijo duplikat državljankega papirja, toda ko je slišal, da ga bo veljalo precej denarja, da pride do svoje pravice, je oustil vsoto stvar, in danes je ta človek brez vsake pravice in niti boljše dela ne more dobiti ker ne more dokazati, da je državljan. S takim in enakimi stvarmi se moramo boriti vsak dan, prositi moramo ljudi, da so potrpežljivi, hoditi od urada do urada, svetovati, pomagati, pisati pritožbe, itd.

In najboljše pa pride sedaj. V Clevelandu je skofo 8000 prosilcev za državljanstvo. Iz moje šole same jih je skoro 700. In Bogu samemu je znano, kdaj postanejo državljani. Včasih smo imeli v Clevelandu tri ali štiri eksamine, ki so še precej hitro opravili njih svoje posle. Toda po 1. juliju so trije eksaminerji izgubili svoje službe, ker je kongres zamaril dovoliti svoto denarja, da bi še nadalje ostali v svojih uradih. En sam eksaminer posluje sedaj v uradu z množicami, ki vsak dan oblegajo njegov urad. In ker sodnije ne morejo izprašati več kot 150 prosilcev za državljanstvo v enem tednu, si lahko mislite koliko priložnosti imajo ti prosilci, da pridejo do državljanstva, kajti prosilcev je nad 8000.

Da, govorimo o amerikanizaciji, o boljsem državljanstvu, kako naj se učimo angleškega jezika, vse to imamo, in vse to je jako fino, se glasi krasno, toda kadar pridete do tega, da praktirate kar učite, tedaj nam stavite nepremagljive ovire na pot tujcu, ki je plemenitega značaja in goreče pričakuje, da postane ameriški državljan. Vi, gospodje v kongresu, ne poznate tega položaja, ker ne pridete v dotiko s tisoči, katerih najbolj goreča želja je postati ameriški državljan. Mi smo vsak dan med njimi, poznamo njih želje in potrebe, njih srca, njih poštenost in lojalnost napram tej deželi. Raditega smatrom jako umestno, da predložim vso to zadevo pred kongres, da se pošlje pomoč, kjer je pomoč potrebna. Nikar ne odganjate poštenih ljudi od sebe, od ljubljenej Zjedinenih držav, nasprotno, ponudite prijazno svojo roko in pomagajte jim. Pomagajte jim do resnične vzgoje. Človek, ki je vzgojen in olikan, ne postane nikdar boljševik ter ne more biti predmet za boljševiško propagando, nasprotno, nepoučeni, pozabljeni, neposkrbljeni element med tujci pade

najprej kot žrtev v kremplje boljševizma, ki zna uporabljati priljano, zapeljive besede, ki toliko obljubuje, kar se pa seveda ne more nikdar uresničiti, foda kljub temu, zapeljive besede upljujejo na mišljenje tujca, ki je neizobražen, ki vedno sledi besedam in ne misli na dejanja.

Prepričan sem, da vas bo ta zadeva zanimala, in z veseljem vam dam vse nadaljne informacije, katere potrebujete in ki prihajajo iz skušnje mojega dela.

Zahvaljujoč se vam za potrpežljivost, sem vam udani Louis J. Pirc, urednik.

To pismo je bilo napisano 26. julija, in radi ogromnih debat v kongresu, ki so posledica mirovne pogodbe, radi izvanrednih opravil glede preiskave proti draginji, se je ponudila prilika šele 20. septembra, da je prišla ta zadeva uradno pred kongres. Mr. Mooney, kongresman 20. okraja v Clevelandu, je izdelal poseben načrt in zakonski predlog, katerega je 20. septembra stavil v kongresu, da se ga sprejme. Predlog Mr. Mooneya se glasi, da kongres odobri takoj izvanredno svoto \$268.000, da se nastavi nadalje eksaminerje in uradnike v državljanjskih uradih vseh Zjedinenih držav, kjer je to potrebno. Predlog je bil pripoznan od zbornice kot nujen, le kongresman iz države Mississippi, Mr. Johnson, je nasprotoval radi tehničnih ovir. Te tehnične ovire je potem odpravil kongresman Mr. Good, in v zvezi z njim ter v zvezi s kongresmanom Mr. Sigel iz države New York, je kongresman Mr. Mooney izdelal nov načrt, za isto tolikšno svoto, namreč \$268.000, in predsednik kongresa je, po sporazumu cele zbornice, dal predlog na glasovanje in je bil odobren s popravkom. Popravek pride še enkrat na glasovanje, vendar je brez dvoma, da se bodejo razmere od 1. decembra temeljito spremenile. Vsa uradniki v Washingtonu se ne bodejo mogli več izgovarjati, da nimajo dovolj moči v svojih uradih, ker jim je kongres dovolil zadostno svoto sedaj.

Potem je vprašal predsednik kongresa, če je kateri kongresman proti temu, da se pismo našega urednika dne 26. septembra v uradni zapisnik kongresa. Nihče se ni oglasil proti, in tako je bilo enoglasno sklenjeno, da se pismo priložiti v uradnem zapisniku kongresa, kar se je zgodilo dne 20. septembra, 1919.

Iz tega sprevidijo rojaki, da smo mi na delu za njih napredek in pazimo vselej in povsod, da jim pomagamo na pravem mestu. V Clevelandu je še mnogo stočin Slovencev, ki niso državljani, in kdo se ne bi bal, prositi za državljanstvo, če mu je znano, kako silne križe in težave ima, predno kaj doseže, če sploh kaj doseže.

Razmere se bodejo zboljšale, ker smo odločno nastopili proti sedanjemu sistemu Raditega rojake uljudno vabimo, da se odzoveju klicu za pohod v večerno šolo, kakor hitro se to naznani. Vreme nam, da smo vselej pripravljeni boriti se za vaše interese in narediti vse, kar nam je mogoče, da vam pomagamo.

POZOR!
 Cenjenemu občinstvu naznanjam, da imam vsakovrstne vzorce za raznorodne obleke in sukne, za moške in fante.
 Sprejemam naročila za obleke po meri, kar sem v zvezi s tovarno, kjer se izdelujejo najboljšie obleke iz finega biaga, pri najbolj izurjenih krojačih ter po zmernih cenah.
 Naznanjam tudi, da lahko kupite blago za moške obleke na jarde, posebno je to pripravno sedaj, ko se zopet lahko pošiljajo zaboji v staro domovino. Blago dobim približno v dveh dneh iz tovarne v New Yorku. Oglasite se na
 6202 St. Clair ave.
 drugo nadstropje, soba št. 7, ali pa pišite ter vas obiščem na vašem domu.
 Math Povše. (114)

Slov. Kat. pevsko društvo "LIRA"
 Predsednik John Zulič,
 1261 Narwood R. podp. M. Holmar, 1109 Norwood Rd. tajnik John Sterle, 6711 Edna ave. blagajnik Frank Matjašič, 6515 Edna ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto zvečer ob pol 8ih v stari šoli sv. Vida. Seje vsaki prvi četrtek v mesecu.
 (Wed.)

KJE
 dobite najboljši sladled in mehke pijače?
 V lekarni
F. BRAUNLICH,
 1353 E. 55th STREET
 vogal St. Clair Ave.
 Točna postrežba.

National Drug Store!
SLOVENSKA LEKANA
 Vogal St. Clair ave. in 61. cesti.
 S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.
NAZNANILO.
 Odprl sem novo urejeno krojačnico in izdelujem vse, kar spada v krojaško obrt, t.j. čiščenje, likanje in kranje oblek, kakor tudi izdelovanje novih oblek po najnovejšem kroju ter se toraj priporočam cenjenim rojakom v obilen obisk.
 Kristijan Lazar,
 1100 vogal E. 63. ceste in Glass ave.
 (Wed. 139)

Dr. J. B. ZUPNIK,
 Slovenski ZOBOZDRAVNIK.
 6127 St. Clair Ave.
 Nad Grdinovo trgovino.
 Uradne ure
 8:30 zjutraj do 8. zvečer

SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD IN TOČNA POSTREŽBA Z BOLNISKIMI VOZLI

Dr. S. Hollander,
 zobozdravnik
 1355 E. 55th St. vog. St. Clair
 Vstop na 55. cesti nad lekarno
 Ure od 9. zjutraj do 8. zvečer.
 Zaprto ob sredah pop. tudi v nedeljo zjutraj.

BOLNI MOŽJE IN ŽENSKÉ PRIDITE K MENI!
 CE SE VAM NI POSREČILO DOBITI OLAJSANJA ZA VAŠO BOLEZNE, PRIDITE IN PREIŠČEMO VAŠ ZASTONJ. IMAM MNOGO LET SKUSNJE PRI ZDRAVLJENJU KRONICNIH IN NERVOZNIH BOLEZNI.
 CE VI BOLEHATE NA KAKI KRONICNI, NERVOZNI, KRVNI, KOŽNI ALI KOMPLICIRANI BOLEZNI, ALI CE STE BOLNI NA ZELODCU, OBISTIH, ALI CE IMATE REVMAZIZEM, ZGUBO APETITA, GLAVOBOL, VPRAŠAJTE MENE.
 Pomnite: Nasvet in preiskava je zastonj. Odlašanja zdraviljenja postanejo lahko nevarna. Pridite k meni takoj, če potrebujete nasvet skrbnega in izkušnega zdravnika.
 Uradne ure od 9. zj. do 8. zvečer.
DR. KENEALY
 Ob nedeljah od 10. zj. do 2. pop.
 647 Euclid ave. Second Floor, Cleveland, Ohio.
 Republic Bldg.
 Nasproti Taylor arkade.
 Poleg Star gledališča.

ZA V STARI KRAJ.
 V stari kraj se more potovati. Potni listi se zopet lahko dobe. Vsak teden odpljuje po eden ali več parnikov Francoske družbe s starokrajskimi potniki.
TAKO ODPLUJEJO:
 24. sept. parnik — La Lorraine
 4. okt. parnik — Niagara
 8. okt. parnik — France
 14. okt. parnik — Rochambeau
 16. okt. parnik — La Savoie
 25. okt. parnik — La Touraine
 29. okt. parnik — La Lorraine
 4. nov. parnik — France.
 Za vsak parnik imam še nekaj kart naprodaj. Kdor že ima potni list in hoče hitro odpotovati, naj pride na moj naslov kake štiri dni pred odhodom parnika s katerim želi potovati.
POŠILJANJE DENARJA. — Hitro, zanesljivo in poceni morem poslati denar v stari kraj. Vsaka pošiljatev je zavarovana proti izgubi.
 100 Kron za \$ 2.80
 200 Kron za \$ 5.50
 500 Kron za \$ 13.00
 1000 Kron za \$ 25.50
 5000 Kron za \$ 125.00
 10.000 Kron za \$ 250.00
 50 Lir za \$ 5.90
 100 Lir za \$ 11.40
 500 Lir za \$ 55.00
 1000 Lir za \$ 110.00
 Denar pošljite po Money Order, ali American Express Money Order, ali pa po Bank Draftu.
POTNI LISTI. — Onim, ki nebože sami imeti te sitnosti, preskrbim tudi potni list.
Leo Zakrajšek,
 70 — 9th AVENUE,
 NEW YORK, N. Y.

SEDAJ LAHKO POSLJETE DENAR V JUGOSLAVLJO.
 Glavni urad American Express Co. 65 Broadway New York
 popolnoma varno, hitro dostavljenje in po najnižjih cenah potom
American Express Company
 Glavnica \$18.000.000.00
 Pošljite svoj denar potom stare postene tvrde ke. Ta velika družba je bila ustanovljena leta 1840, ima veliko glavnic, agente in urade v vsakem delu sveta ter pošilja v evropske dežele veliko več denarja kot vsak drug odpošiljalec. V svoji trgovini je popolnoma poštena. Vsak odjemalec dobi isto ceno izmenjave.
 Cene izmenjave so sedaj nizke. Če pošljete sedaj svoj denar, bode dobiti več denarja za en dolar.
 Pojdite na katerikoli pisarno American Express Co. ali nam pišite v svojem materinem jeziku za dostavljenje lista, naslovljenih zalepk in popolne informacije. Ali nam pošljite polno ime in naslov s polnim imenom in naslovom osebe kateri ste namenili denar. Pridenite ekspresni Money Order, poštni Money Order ali pa gotovino v registriranem pismu, nakar bomo poslali denar naprej in vam poslali potrdilo.
 DANASNJA CENA (se lahko izpremeni) je 100 Kron za \$2.45 Poštarina 25c za naročilo.
 Varnost Hitrost Nizke cene
 Naslovite na:
Foreign Money Order Dept. Room 303 Americ. Express Co.
 65 Broadway, New York ali 2048 E. 9th St. Cleveland, O.
 Agentje in dopisniki povsod. Kadarkoli odpošljete denar glejte, da dobita American Express Company potrdilo.

Cenjenim rojakom in društvom se priporočamo za vodstvo pogrebov. Točna, lepa in poceni postrežba v vseh slučajih. Na razpolago imamo udobne bolniške vozove za prepeljavanje bolnikov iz bolnišnice ali v bolnišnico. Odprto noč in dan, dobite nas lahko vsak čas.
 Se priporočamo naklonjenosti rojakov.
ZAKRAJŠEK & KAUSĀEK
 slovenska pogrebna in balzamista. 1105 Norwood Rd. naspr. sl. cerkve sv. Vida
 PRINCETON 1735 W
 ROSEDALE 4983

PRIPOROČILO.

Spodaj podpisani slovenski stavbenik, kontraktor se priporoča Slovencem za vsakovrstna gradbena dela, najsibo nova ali popravila okoli vašega posestva. Vsako delo izvršim z največjo natančnostjo, točno, po vašem oku su in po nizki ceni. Slovenci, pri katerih sem delal, me dobro poznajo in so bili vselej z menoj jako zadovoljni.

Priporočam se tudi vam za dobro postrežbo v tujih stroki. Kadarkoli potrebujete kontraktorja, obrnite se do mene jaz bom na mestu in storil delo v vašo zadovoljnost.

John Pavlič,
6206 Edna ave. Princeton
2184 W. (x99)

Nered ledic

se ne sme nikdar prezreti, kajti takšen znamenje lahko konča službo z dolgoletnimi boleznimi in situacijo, ki se zelo težko zdravi. Vredno je, da jih popravite takoj v začetku nereda. Vzemite

**Severa's
Kidney and Liver Remedy**

(Severo Zdravilo za obisti in jetra) za zdravljenje takih bolezni kot vnetje ledic ali mehurja, zastajanje vode ali goste urine, trpljenje pri urinaciji ali v sluhu, bolečina, občutljivost in bolečina v križu, ki lahajajo iz bolnih ledic. Na prodaj v vseh lekarnah. Cena 75c in 8c davka, ali \$1.25 in 8c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

POZOR! PLUMBING!

Ako rabite v hiši zanesljivega delavca za vsakovrstno plumbersko delo, potem se oglasite pri vašem starem, dobro znanem prijatelju

Geo. A. Lorentz,
6203 Superior ave.

Sprejemam vsakovrstna popravila, postavljam kopalnice, vsakovrstne sinke, boilerje na paro, za vročo vodo toilete in najnovejše vrste fornese.

CENE NIZKE IN DELO GARANTIRANO!
Bell Phone Rosedale 5224
Princeton, 1319 W. (x25)

Central 4058 W Prospect 2899

M. Jung

AGENTURA ZA PAROBRODNE LISTKE IN POSILJANJE DENARJA.
2403 ST. CLAIR AVE.

Posiljamo denar na vse strani sveta po najnižjih dnevni cenah. Zastopnik za The First National Bank, Cleveland, Ohio.

FRANK E. WILKE,
ODVETNIK

Se priporoča Slovencem in Hrvatom.
Odpri zvečer od 7-8.
205 Yale Bldg. St. Clair & E. 82 St., 8115 St. Clair Ave.
Tel. Rosedale 3975

NAPRODAJ HIŠA 6 sob, na 1081 E 69th St. Cena \$3000. Hiša 8 sob, furnes, na 71. cesti, cena \$4300. Oglasite se pri J. Lušin, 6508 St. Clair ave. (112)

Oddate se dve sobi za fante ali dekleta brez hrane.
1378 E. 47th St. (115)

Adam J. Damm je kandidat za councilmana 23. warda na demokratičnem tiketu in se priporoča Slovencem.

PRIPOROČILO.

Cenjenim slovenskim gospodarjem in gospodinjim se uljudno priporočam v mojem poslu kot slovenski mlakar. Dovašam na dom vsak dan sveže, zdravo mleko. Na vzpoldne imam tudi vselej najkvalitetnejše surovo maslo, sir kisel ter sladko smetano po zmernih cenah. Cenjenemu občinstvu se priporočam

JOSIP KLAUZAR,
1172 Norwood Rd. (MO.)

FARME NAPRODAJ

96 akrov, prav zraven Slovencev, hiša in hlev, precej jablan, samo 4 milje od mesta, miljo od šole, cena \$1350. Takoj se plača \$400, drugo po \$50 na leto in obresti 6 odst.

117 akrov vsa poslopja, zraven Slovencev, 3 milje od mesta, cena \$1700. Takoj \$600, drugo po \$100 na leto in 5 odst. obresti. 90 akrov in poslopja, tekoča voda preko farne, samo miljo od mesta in pol milje od šole, precej sadnega drevja, cena \$1800, takoj \$800, drugo po \$100 na leto in 5 odst. obresti. Prav zraven se farne je druga 100 akrov, lep vrt in poslopja, cena \$2600, takoj \$900, drugo po 6 odst. obresti.

Opomba: Te štiri farme imajo poslopja, ampak poslopja so malo zapuščenena in nihče ne orje po teh farmah ker ni nikogar, drugi ljudje kosijo travo po njih.

204 akre farne in poslopje v dobrem stanju, telefon v hiši, prostor v hlevu za 9 glav živine, samo miljo od mesta, farma ima lepo lego, cena \$4200. Takoj se plača \$1200, drugo po \$200 na leto in 5 odst. obresti. Ta farma je sedaj v najemu že 6 let, lastnik je umrl, in stara udova skoro zastena da to farma, kajti samo poslopje je več vredno kot vse skupaj v ceni. Kdor kupi to farma, in se lahko naseleli marca meseca. Na farmi je tekoča voda po cevi napeljana.

Imam tudi več drugih farm naprodati s pridelki in živino ter orodjem ampak za tako farne je treba več denarja. Pišite koliko imate denarja in kakšno farno želite, drugo bo moja akreb, da vam ustrejem. Za nadaljna pojasnila se obrnite na

JACOB JANCHAR
3600 E. 81st St.

TAKOJ DOBI SLUŽBO fant star 18 do 18 kot trgovski pomočnik v trgovini z električnimi napravami. Gredina in Co. 9127 St. Clair ave. (114)

Adam J. Damm je kandidat za councilmana 23. warda na demokratičnem tiketu in se priporoča Slovencem.

Naznanilo paroplovbe v Evropo.

Mednarodna parobrodna agencija nasledniki
JOSEPH L. SZEPESSY,
Ust. 1890.
9117 BUCKEYE RD.
New Amsterdam odplove 4. oktobra
Rochambeau odplove 14. oktobra
Saxonia odplove 16. oktobra
Chicago odplove 18. oktobra
Noordam odplove 25. oktobra
Adriatic odplove 25. oktobra
Mi pomagamo potnikom, da dobijo potne liste.
Pošiljamo denar na Hrvaško, Kranjsko, Slavonijo, Bosno, Hercegovino in Dalmacijo.
Mi smo pooblašteni agentje za vse črte.
INTERNATIONAL STEAMSHIP AGENCY
9117 BUCKEYE RD.
Uredna ure: Vsak dan od 9. zjutraj do 8. zve. V nedeljo od 9.-12.
Telefoni: Garfield 5033 Princeton 2456 W.

POD NADZORSTVOM DRŽAVNEGA BANČNEGA ODDELKA.

Goldman & Zupnick Co.

Posiljanje denarja in vožnji listki.
6024 ST. CLAIR AVE.
Uradne ure: od 9. zjutraj do 7:30 zvečer.

Farme! Farme!

Naznanjam vsem cenjenim Slovencem, da sem se preselil iz 1086 Addison Rd. Cleveland v Painesville Ohio kjer imam svojo farma, na kateri živim bolj zadovoljno kakor pa v mestu.

Zatorej tem potom priporočam vsem, ki ne živijo popolnoma zadovoljno v mestu, naj se obrnejo na mene. Tu v bližini imam naprodaj vsakovrstne farme, velike in majhne, od 45 do 180 akrov, z vsem kmetijskim orodjem in živino ter poslopjem raznovrstne cene. Zamenja se lahko tudi za hišo v mestu. Že več Slovencev je tukaj in so zadovoljni. Pišite mi in vas pridem iskat, da si ogledate.

Lahko pa tudi se pripeljete s Shore Line karo do Painesville. Izstopite pri Parmey hotelu, pokličite na Long distance telefon LAROY 69, Mike Udovich. Jaz vas pridem vsak čas iskat.

Rojaki, kmetija je še vedno najvarnejša banka, v katero lahko vložite vaš denar, in iz katere se lahko živite, ne da bi se bali krize, štrajka ali kakega bosa.
Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na mene.

Mike Udovich,

R. D. No. 5. Box 46
PAINESVILLE, OHIO

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK.

ENA NAJSTAREJSIH BANK, KI STOJI POD STALNO RDŽAVNO KONTROLO.
RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE S POLNO GARANCIJO.

PRODAJA VOZNE LISTKE ZA VSE ČRTE PO ORIGINALNI CENI.
IZVRŠUJE VSE ZADEVE V STAREM KRAJU.

Ki želi potovati v staro domovino, ki želi poslati denar ali kateri ima- jo opraviti katerikoli zadeve v stari domovini, naj se obrnejo na našo banko, ki služi svojim rojakom že preko 25 let v popolno zadovoljstvo, pošilja in sigurno.

VSESTRANSKA NAVODILA IN POJASNILA dobi vsakdo takoj v materinškem jeziku.
Henry J. Schnitzer State Bank
141 WASHINGTON ST. NEW YORK, N. Y.

Pozor Slovenci, Hrvati, Srbi

POSILJAMO ZABOJE V STARO DOMOVINO.

Kdor hoče poslati zaboje v stari kraj, to lahko stori pri meni in sicer se pošljejo po First American-Jugoslav Export-Import družbi v Chicagi. Zaboje dobite pri meni. Ta družba garantira za vsako pošiljatev in dobi vsakdo povrnjeno dolar za dolar, ako se stvar izgubi.

Od 5. oktobra se bomo preselili na 4212 ST. CLAIR AVENUE.

Cene pošiljatvam so 15c. od funta.
Za natančna pojasnila se obrnite na

GEORGE MLACHEK,

4212 ST. CLAIR AVENUE,
CLEVELAND, OHIO

ANTON ANŽLOVAR

6202 St. Clair-av.

Naznanjam vsem cenjenim Slovencem in Hrvatom ter Srbom, da imam veliko zalogo vsakovrstnega blaga na jarde, za otročje obleke, ženske obleke in moške ter za dečke. Vem, da vam je že znano, da bomo zopet pošiljali zaboje v staro domovino. Priporočam se vam za nakup vsakovrstnega blaga.

Pošljite svojim dragim v staro domovino, ko vas lepo prosijo. Zima se bliža, toda mirsikateri nima kaj obleči, nimajo vrhnje ne spodnje oprave, a vi imate tukaj dovolj vsega. Ne pozabite jih v taki revščini, pomagajte jim sedaj, ko se pomagati da, in hvaležni vam bodejo za vselej.

Ta pošiljatev je zopet garantirana kot je bila zadnja. Ne poslušajte takih, ki vam odgovarjajo ki vas strašijo, da nabirajo skupaj, da bodejo judom dali. To je vse pošteno in tudi to bo prišlo. Kdor je daleč iz mesta naj piše nam, kaj hoče poslati, in mi preskrbimo zaboje in odpošljemo pošteno naprej. Lahko tudi eden drugemu dene v zaboje, pa se zapiše čegavo je. To vam vse lahko preskrbim.

Priporočam se vsem znancem in prijateljem, da pridejo in si nakupijo potrebne stvari, katere dobite pri meni kar najceneje.

Anton Anžlovar,

6202 ST. CLAIR AVE.

X-žarki preiskava za \$1.00

Če ste bolni, brez ozira kaj je vaša bolezen, ali koliko ste že obupali radi boleznimi
Nikar ne zgubite upanja, ampak pridite k meni
Jaz zdravim vsakovrstne specialne bolezni moških in žensk, zajedno pa bolezni krvi, kože želodca, obisti, jeter, pljuč, mišic, srca, nosu in grlu. S pomočjo X žarkov, elektricitete in mojega najbolj modernega zdravljenja, boste postali boljši v najkrajšem mogočem času.

Pri nas ni nobenega ugibanja.
Skrivnost mojega uspeha je moja skrbna metoda preiskave, da dožnem, kaj vas boli. Jaz rabim X žarke stroj, mikroskop in kemično analizo ter vse znanstvene metode, da pronaidem vzrok vašega trublja.
Ali ste slabič? Pridite k meni, jaz vam pomagam!
Moje posebno proučevanje metod, ki se rabijo na evropskih klinikah v Berlinu, Londonu, Dunaju, Parizu in Rimu in moja dvajsetletna skušnja v zdravljenju akutnih in kroničnih boleznih moških in žensk mi daje prednost pri zdravljenju in moji uspehi so bili jako zadovoljivi.

Jaz rabim veliko krvno sredstvo 606 in 914.
Vse zdravljenje absolutno brez bolečin. Vi se lahko zanesete na pošteno mnenje, pošteno postrežbo in najboljšo zdravljenje za ceno, ki jo morate plačati.
Če je vaša bolezen neozdravljiva, vam takoj povem. Če je ozdravljiva, boste ozdravili v najkrajšem času. Govorimo slovensko.

DOKTOR BAILEY "SPECIJALIST"
5511 Euclid Ave. blizu 55. ceste Room 222. Drugo nadstropje. Cleveland, Ohio
Uradne ure od 9:30 zjutraj do 8. zvečer. V nedeljo od 10. do 1.

**Pazite na me-
njajoče cene.**

Sedaj morete poslati denar v staro domovino na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, Koroško v KRONAH ali lirah v one kraje, katere so Italijani zasedli.

Današnje cene zajedno s poštarino so:

100 Kron	\$ 3.00	1000 Kron	\$ 28.00
300 Kron	\$ 9.00	5000 Kron	\$140.00
500 Kron	\$15.00	10000 Kron	\$280.00

Lahko tudi kupite vozni listek pri nas za potovanje v staro domovino, toda parniki so sedaj prenapolnjeni, in naj bo vsak pripravljen čakati nekaj časa v New Yorku. Tisoče ljudij je, ki čakajo, toda potniških parobrodov je malo. Pišite nam za vsa pojasnila, in bodeite točno in pošteno vselej postreženi od domačih ljudij.

Frank Sakser

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

NAPRODAJ je hiša za 4 družine, 4 sobe vsaka, toilete, električno luč, velik lot, se rentuje za \$80 na mesec, cena \$7500. Takoj \$1500. Vprašajte na 1193 E. 82nd St. Princeton 1246 W. (115)
ODDAJO SE tri lepe sobe za malo družino na 1150 Norwood Rd. (115)
Front soba za enega ali 2 fanta se odda. Vprašajte po 4. uri pop. na 1098 E. 69th St. (114)
NAZNANILO.
Dr. Carniola Tent St. 483 se naznanja vsem članicam, da je odpravljal naprej društveni zdravnik za naše društvo dr. Kern, 6202 St. Clair ave. (116)

HANS IZ ISLANDA, Roman

Toda tu leži pred njim, ves okrvavljen in razrezan; on je bil, nobenega dvoma ni o tem. Lahko si predstavljate njegove občutke, ko se oče mahoma spomni ljubezni do svojega sina, kako strupeno je morala ta grozna najdba presuniti njegovo grešno srce. Bil je njegov edini sin, dedič vsega imetja, razvaje-no dete, katero vidi sedaj mrtvo ležati pred seboj, zgubljen za večne čase. Vsi občutki, tako borno popisani v tem poglavju, so mahoma zbruhnili na dan v njegovi duši, kot bi treščilo od vseh štirih strani naenkrat. Osupnjen, začuden, predan strahu in obupu, se vrže nesrečni oče na tla, vije roke in ponavlja s strašnim glasom: "Moj sin! Moj sin!"

Brigant Hans se pa smeje poleg njega. Strašno je bilo slišati nagnjusni smeh divjaka, pomešan z jadikovanjem nesrečnega očeta, ki je zrl na mrtvo truplo svojega sina edinca.

"Pri mojem predniku Ingulfu, grof d'Ahlefeld, lahko ti je klicati tvojega sina, toda povem ti, da ga zbudil ne boš nikdar več."

Naenkrat se pa njegovo kruto lice potemni in reče z melanholičnim glasom: "Le jokaj za svojim sinom; jaz pa sem maščeval svojega!"

Odmev stopinj več oseb, ki so morale hiteti preko galerije proti notranjosti dvorane sopovzročile, da je Hans mahoma prekinil svoj govor; in ko se brigant ves začuden obrne, vidi pred seboj štiri visoke postave s potegnjenimi meči. Štirje moški so prihiteli z orožjem k državne-mu kanclerju; peta oseba pa, majhne, toda precej debele postave, je sledila, nosč v eni roki bakljo, v drugi pa meč. TaT mož je bil zavil v rujav plašč, enak kakor ga je imel kancler na sebi.

"Moj lord," vzklikne, "slišali smo vaš glas prihitali smo sem, ker smo mislili, da se nahajate v nevarnosti."

Centeni čitatelj je brezdvomno že uganil, da je bila ta oseba Musdemon, tajnik lord kanclerja, in štiri oboroženci pa straža, ki je sledila grofu v gorovje, ko je iskal Hansa.

Ko je svit baklje napolnil dvorano s svojo rudečkasto svetlobo, so novodošleci z grozo na obrazu obstali pred nenavadnim prizorom. In bil je v resnici strašen pogled. Na eni strani so ležali krvavi ostanki volka in takoj zraven onesnaženo in razsekano truplo mladega častnika, na drugi strani pa oče z divjim pogledom v očeh in obupnim kričanjem, poleg pa strahovita pošast, Hans iz Islanda, ki je grozeče pogledoval svoje nasprotnike in z nevtrjen korajžjo pričakoval novega napada.

Ko se grof nekoliko zave in vidi okoli sebe nepričakovano dobrodošlo pomoč se v njegovem srcu takoj zbudi želja po maščevanju. Ta želja ga prebudi iz premišljevanja.

"Smrt lopoval!" zakriči d' Ahlefeld, ko potegne svoj meč iz nožnice, "on je umoril mojega sina! Ubijte ga! Ubijte ga!"

"Kaj je on umoril gospoda Frederika?" vpraša s ponižnim, boječim glasom Musdemon.

"Ubijte ga! Ubijte ga!" kriči razjarjeni oče.

In vseh šest mož se vrže hkrati nad bandita. Hans pa, kateremu je veljal ta nenadni napad, se mahoma umakne proti odprtini, ki je zijala nad prepadom, in pri tem strahovito rjove bolj iz jeze kot pa iz strahu, katerega pošast nikdar ni poznala v življenju.

Šest mečev se je zabliskalo proti njemu, toda bolj divje so bliskale Hansove oči kot vse orožje. Videlo se je takoj, da je Hans v svoji jezi veliko bolj nevaren kot pa vseh šest napadalcev skupaj. Hans je v trenutku zgrabil za svojo skalnato sekiro, in prisiljen radi velikega števila svojih na-

sprotnikov, brani se, namesto da bi napadal kot je bila njegova navada, je vihtel teško sekiro s tako ročnostjo in divjostjo okoli sebe, da se nihče ni drznil približati se krogu, katerega je delal s sekiro. Tisoče isker se je kresalo iz njegovih oči, in enake iskre so se kresale na šestih mečeh, ki so tolkli po skalnati sekiri. Toda noben meč ni mogel doseči Hansa. Toda kljub temu je postal Hans utrujen; bil je izmučen že od prejšnjega boja z volkom, zaporedoma se je moral umikati, in kmalu se je znašel prav tesno poleg zida in zraven vrat, ki so vodila navzdol v prepad.

"Pogum, prijatelji!" zakriči zdajci grof; "stopimo skupaj in vrzimo pošast navzdol v prepad."

"Predno padem jaz, padejo same zvezde z neba," zagrmí brigant svojim nasprotnikom.

Toda napadalci so podvojili svoje napore, in že so bili gotovi svoje zmage, ko so videli, da je bila pošast prisiljena umakniti se za eno stopjico navzdol.

"Dobro, krasno, še malo napora!" kriči lord kancler; on mora pasti na vsak način. Naprej, moške! Lopov, svoj zadnji zločin si doprinesel na tem svetu. Pogum, moške!"

In dočim Hans s svojo desnico še vedno vihti strašno sekiro okoli sebe in se ne zmeni za zadnje grofove besede, ki so pomenile smrt zanj, zgrabi zdajci z levo roko za neki rog, ki mu je visel za pasom, ga nastavi k ustom in zaporedoma trobi in trobi, da je skrivnostno odmevalo po ogromnih razvalinah. Takoj se pojavi spodaj v prepadu odgovor trobenju, kajti mahoma začujejo napadalci jezno renčanje, ki prihaja bližje in bližje.

Dalje priložnost.

Umrla je na Cvenu pri Ljutomeru gospa Marija Pušenjak, mati nadrevizorja Vlado Pušenjaka.

Vagon vžigalic je zgorel zadnje soboto na mariborskem glavnem kolodvoru.

VINSKA PRESH SE PRODA na 1180 E. 61st St.

DELO DOBJO. dekleta, stara 18 do 25 let, za lahko, čisto tovarniško delo. 30c. na uro za začetek, in mogoče je narediti \$4 na dan. Prositeljice morajo razumeti angleško. The Domestic Electric Co. Employment Dept. 5th Floor, 1071 Power ave. (110)

SOBA SE ODDA za 2 fanta. 1091 Addison Rd.

Naznanilo za koledarje.

Obitavstvu v Clevelandu in drugod naznanjam, da sem prejel veliko stenskih koledarjev kakor vsako leto, toda to leto so posebne vrste in jako zanimivi. Za vsako družino jih imam, pa tudi za pošiljanje v staro domovino. Koledarji so veliki z različnimi slikami, ki bodo zanimale naše rojake v stari domovini, ker so na koledarjih slike o običajih pri pogrebih in drugo. Za družine v Clevelandu so zastoni, enega ima vsaka družina dovolj, kdor ga želi poslati v stari kraj ali ga kam drugam poslati, mora zanj plačati. Naj pride k meni in ga bodem postal. Koledar s poštnino vred velja 24 centov, gotovo bo vsakdo z njim zadovoljen. Naročite jih, Clevelandci, ki jih zastoni dobite, jih lahko takoj naročite tudi za stari kraj za svoje domače prijatelje, ki jih bodo gotovo veselili. Za naročila se priporočam

A. Grdina, 1053 E. 62nd St. Cleveland, O. (115)

M. F. Intihar
Javni notar
Zavarovalnina proti
OGNJU.
15712 Waterloo Road
Tel. Wood 187 R

POZOR VABILO POZOR
—k—
Plesnemu venčku
kateroga prireda članice društva ST. CLAIR GROVE št. 98 W.O.W. vnedelja 5. oktobra v John Grdinovi dvorani.
Vspored:
Godba Ilirija pod vodstvom R. Perdana, srečolov in šaljiva pošta, najboljši in najlepši plesalec in plesalka dobita krasno darilo. Licitacija za 11 funtov težkega petelinca, ob 11. uri ples za sladke poljubčke.
Pričetek točno ob 7. uri. Vstopnina 50c.
Odbor dr. St. Clair Grove št. 98 W.O.W. (115)

NAPRODAJ je hiša za 4 družine, 4 sobe vsaka, toilete, električno luč, velik lot, se rentuje za \$80 na mesec, cena \$7500. Takoj \$1500. Vprašajte na 1193 E. 82nd St. Princeton 1240 W. Hiša je na 1010 E. 63rd St. (116)

SODI od zganja, držijo od 10 galon do 200, so naprodaj. M. Jalovec, 6424 Spilker ave. (115)

NAPRODAJ JE POSTELJA, spring, modro, stojalo za pranje, 2 mali preprogi, dva stola, lednica, posoda in velika skleda. Jako poceni. 520 E. 109. St. (115)

ISCE SE STANOVANJE, tri ali 4 sobe. Kdor ima kaj naj naznanj na 1084 E. 94th St. (116)

Adam J. DAMM
JE COUNCILMAN 23. VARDE IN KANDIDAT ZA ZOPETNO IZVOLITEV
Slovenski državljani v 23. vardi vedo, da je Damm mož beseda, ki je vselej skušal z vsemi silami doseči, za kar se je potegoval. Vsa mestna zbornica je nasprotovala njegovemu predlogu za kopalnice v slovenski naselbini, a on je premagal vse ovire in spopolnjal kopalnice ki bo največje v celem Clevelandu.
Boril se bo, da se 23. varda uredi tako, da pridejo slovenski državljani do polne veljave. Na programu ima neizprosno boj proti interesom, ki hočejo zvisati ceno naravnemu plinu.
Daje priliko poštenemu možu, da vodi bolj do konca in zmaga v vašo korist.

VOLITE ADAM J. DAMMA ZA COUNCILMANA PRI VOLITVAH

ZAVAROVALNINA VSEH VRST.
Naznanilo.
Centenim rojakom naznanjam, da je Mr. Kren pri meni uslužben in da ima pravico pobirati zavarovalnino, sprejemati denar ter izdajati pobotnice v mojem imenu.
Prosim centene rojake, da mu gredo v vseh ozirih na roke.
August Haffner
6106 ST. CLAIR AVE.
Oglasite se v uradu ali pišite na naš naslov.

Lake Shore Banking & Trust Co.
ST. CLAIR AVE. VOGAL 55. CESTE
Pošiljamo denar v staro domovino točno in hitro. Vsaka pošiljatev je jamčena. Prodajamo šifkarte. Pomagamo dobiti legitimacije, pase. Plačamo ud hranilnih vlog 4 proc. obresti. Pišite za nadaljne informacije slovensko ali hrvatsko.
J. B. MIHALJEVIĆ,
upravitelj inozemskega oddelka.

VABILO
—NA—
Otvoritev Jugoslovanskega N. Doma
DNE 5. OKTOBRA V EUCLID, O.
ZAČETEK OB 2. URI POPOLDNE.
PROGRAM:
1. Pozdravni govor predsednika D. Massokatto
2. Govornik A. Grdina.
3. Hrvatski govornik M. Brajdič,
4. Pev. dr. "Soča" poje pod vodstvom g. Kogoja
5. Igra Slovenska godba Bled iz Clevelanda,
6. Prosta zabava in ples.
7. Licitacija različnih stvari.
Centeni Slovenci in Hrvati, uljudno vas vabimo na otvoritveni dan Jugoslovanskega Narodnega Doma, ker vemo, da vas veseli bratska sloga Slovencev in Hrvatov v Euclid-Nottingham. Upamo, da nas obiščete v obilnem številu, ker le malokdaj se odpro vrata novega doma. Ne zamudite torej te slavnosti.
Za dobro postrežbo vam jamči
ODBOR

SEDAJ JE ČAS

da se spomnite svojih sorodnikov v stari domovini. Ameriška vlada je odobrila ponovno pošiljatev daril našim trpečim sorodnikom v Jugoslavijo. Vsa pošiljatev je popolnoma jamčena in bo točno dostavljena na mesto kot je bila prva.

Ob tej priliki se priporočam rojakom, da pridejo v našo trgovino, kjer sem preskrbel, da vam vsem točno postrežem po posebno nizkih cenah na vsem blagu, ki je primerno za pošiljatev.

Pri meni dobite lahko vse spodnje perilo za ženske in moške; srajce, nogavice, jopice, nadalje vsakovrstno blaga za ženske obleke, pa tudi posteljno opravo, tople jopice za zimo sploh vse, kar ljudje v stari domovini najbolj pogrešajo.

Vsem cenjenim odjemalcem v trgovini dajem še posebne ugodnosti, o katerih se lahko vsak sam prepriča, ki pride v našo trgovino.

Pri meni lahko naročite zaboje.

Se priporočam rojakom in rojakinjam v obilen poset.

JOSEPH ŠTAMPFEL,
6129 ST. CLAIR AVE.

MAZOLA

BREZ MAZOLE V SVOJI KUHINJI NE MORETE BITI.

Keki in paji, ki jih napravite z Mazolo, so okusni in lahko prebavljivi. Za izdelovanje uporabite eno četrtino do eno tretino manj Mazole kot če bi uporabljali mast ali maslo.

Mazola je olje, napravljen iz koruze. Napravljen je iz osrčja vršičkov. Mazola je tolikokrat precejena, da je popolnoma čista.

Predno se porazgubi, jo lahko segrejete visoko nad temperaturo kot jo po navadi potrebuje kuharji. Vsed tega Mazola toliko časa traja, če jo uporabljate z globoko pečenje — vam prihrani denar.

Prijeten okus Mazole jo napravlja splošnoznanim salatinim oljem med italijanskim ljubimci olivnega olja. Lahko je prebavljiva.

Corn Products Refining Co
17 BATTERY PLACE, N. Y.

OSEBNO NAZANILLO. Mr. D. L. Beck naznanja, da je njegov sin dr. A. J. Beck odprl sobodravniški urad na 6612 St. Clair ave. v isti hiši, kjer je bil rojen.

SLOVENEK TRGOVSKI POMOČNIK želi dobiti službo v slovenski trgovini. Izkušen v starem kraju trgovsko stroko. Vpraša se na 18011 Waterloo Rd. (116)

NAPRODAJ DVE HIŠI, ena 5 sob na 1158, druga 6 sob na 1160, obe na E. 77th St. cena \$2800 in \$3000. Povelico takoj. Vprašajte na 1193 E. 170. St. (116)